

Inatsisartuni ilaasortaq Sara Olsvig, IA

MAANI

§ 37 nr. 198-imut akissuteqaat

1) Pituffimmi sullissinissaq pillugu isumaqatigiissut Naalakkersuisoqarfimmit sorlermit oqartussaaffigineqarpa? Akisussaaffigisaq Naalakkersuisoqarfiit arlallit oqartussaaqataaffigippassuk taava qanoq agguataagaava?

Akissut:

Atorfiliittat akisussaaffiat Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata (ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut – Greenland Holding A/S - Greenland Contractors I/S), Nunanut Allanut Pisortaqarfiut (USA-mut attaveqarneq, danskit nunanut allanut ministereqarfiannut attaveqarneq, kiisalu danskit sakkutooqarfiinut aamma US-ip sakkutuuinut attaveqarneq) akornanni agguagaavoq, akileraarusersuisarnermut apeqqutit Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup ataaniipput.

2) Suliamut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat Naalakkersuisoqarfiisa akornnganni taavalu Namminersorlutik Oqartussat danskillu naalagaaffiata akornnganni qanoq attaveqatigiittoqarsimava?

Akissut:

Suliani allaffissornikkut nalinginnaasumik suliata ingerlanneqarnerat Namminersorlutik Oqartussat iluanni ingerlanneqarsimavoq aammalu avataani danskit naalagaaffianut tunngatillugu ingerlanneqarsimalluni. Pituffimmi Sakkutooqarfimmut tunngatillugu pissutsit ilaatigut Permanent Committee-mi Danmarkimit, Kalaallit Nunaannit aamma USA-mit peqataaffigineqartumik ingerlaavartumik oqaluuserineqartarput. Suliap taassuma pingaaruteqarnera USA-mut ingerlaavartumik erseqqissarneqartarpoq.

3) Danskit naalagaaffiat Naalakkersuisunut ilimasaarummik saaffiginnissuteqarsimava? Taamaassimappat qanga qanorlu oqariartuufeqartumik? Saaffiginnissutigisimasinnaasaq taama ittoq Naalakkersuisut qanoq suliarivaat?

Akissut:

12-01-2015
Sags nr. 2014-109238
Dok. nr. 1803140

Postboks 1340
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 93 98
E-mail: nap@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

2013-ip qiteqqunnerani atorfilittat akornanni attaveqatigiittoqalerpoq. EU-mi inatsisit eqqarsaatigineqarnissaat pissutigalugu siusinnerusukkut sullariumannittussarsiuussisarnernut naleqqiullugu suleriaasiusimasoq Nunanut allanut ministereqarfiup allangortinniaraa, Namminersorlutik Oqartussat ilisimatinneqarput. Namminersorlutik Oqartussat Nunanut allanut ministereqarfimmi aamma Københavnimi Amerikap sinnisoqarfiani ataatsimiinnerni arlalinni peqataasimapput.

4) Suliap inuiaqatigiinnut kalaallinut, imaappoq aningaasarsionnikkut, lærlingeqaarnikkut, praktikkertoqaarnikkut allatigullu kinguneri pillugit Naalakkersuisut qanoq naliliippat?

Akissut:

Danskinik/kalaallinik sulisoqaannarnissaq aamma ilinniartunik/sungiusarlutik sulisunik sulisoqarnerup ingerlaannarnissaa USA-p aamma Exelis A/S-ip Danmarkimut aamma Kalaallit Nunaannut qulareqqunngilaa. Taamatuttaaq naatsorsuutigaara isumaqatigiisummi nutaami kiffartuussinernik pilersuisusaaq, sapinngisamik maannamut pisartutut annertutigisumik kalaallinik/danskinik sulisoqassasoq, ilanngullugu sakkutooqarfimmi ilinniartoqaarnissaq aamma sungiusarluni suliffissat neqeroortigineqarnerat ingerlaannassasoq, tassami neqeroortitsinermut piimasaqaatit malillugit taamaattussaammat.

USA-mut isumaqatigiisummut tunngaviusumi allassimasutut, aallaaviatigut taamaallaat Amerikamiutut aamma Danskisut innuttaassuseqartut Pituffimmi sakkutooqarfimmi sulisuusinnaapput. Taamaattoq sullaqarnermi amerikamiutut innuttaassuseqartut sulisorineqarnerat qaqtuguinnaq pisarpoq, aammalu Amerikamiut tungaanniit Danmarkimut aamma Kalaallit Nunaannut aammalu neqeroortitsinermut najoqqutassani erseqqissumik oqaatigineqarpoq, sapinngisamik annertunerpaamik nunaqavissunik sulisoqarnissaq kissaatigineqartoq.

Greenland Contractors I/S, tassani Greenland Holding A/S-ip piginneqataanerata malitsigisaanik Greenland Holding A/S-imut sinneqartoorutunik iluanaaruteqartitsisarpoq, taannalu tamatuma kingorna iluanaarutunik nunap karsianut tunniussisarpoq. Taamaalliluni isumaqatigiisummik pigisaqartoq allanik piginnittoqartoq Greenland Holding A/S-imut tamatumalu kingorna Nunap karsianut sinneqartoorutinit iluanaaruteqartitsisussaangilaq. Taamaattoq Kalaallit Nunaata aamma inuiaqatigiit kalaallit sakkutooqarfik pillugu suleqatigiinnermit sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqartinneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, pingaarnertut killissaliussatut ingerlaannassaaq.

5) Naalackersuisut isumaqarpat ingerlatsiviup sullissinissaq pillugu isumaqatigiissummik pinnattup kalaallinit danskinilluunniit pigineqarani amerikarmiunit pigineqarnera pissusissamisoortoq?

Akissut:

Amerikamiut tungaanniit ilisimatitsissutigineqarpoq Pituffimmi sakkutooqarfimmi piffissamut 2015-2022 kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissut nutaaq suliffeqarfimmut Exelis Services A/S-imut tunniunneqartoq. Taamaattoq peqatigisaanik ilisimaneqarpoq suliffeqarfiit neqeroortitsinermut akuusut arlallit tamatuma kingorna Amerikami oqartussaasunut aalajangiinermut akerliliissuteqarsimasut, maannakkut suliasa q suliarineqarluni, taamaattumik maannamut tamanna Amerikami oqartussaasut aamma ingerlatseqatigiiffiit akornanni suliassaalluni.

Naalackersuisut isumaqanngillat kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutip ingerlatseqatigiiffiup immikkoortortaanut nunanit allaneersumut tunniunnerani, sapinggisamik annertunerpaamik suliffeqarfiit danskinik/kalaallinit pigineqartut sulinneqarnissaat pillugu isumaqatigiissut, tamakkiisumik USA-p naammassisimagaa, takuuk allakkat 13. december 2013-imeersut.

Erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq maannakkorpiaq ingerlatseqatigiiffiit akornanni suliamik, naammagittaalliuttip suliarineqarnissaa sioqqullugu inaarutaasumik aalajangiiffigineqanngitsumik ingerlasoqarmat, taamaattumillu danskit naalackersuisui imaluunniit Naalackersuisut suliani/pissutsini paasinarsinneqarsimanngitsuni, suliareqqitassanngorlugit naammagittaalliutinik tunniussiffiusimasuni, Amerikami oqartussaasut tungaanniit inaarutaasumik paasinarsisitsilluni isummertoqariinngippat, akuliussinnaanngillat aammalu suliap paasinarsinneqarnissaa inaarutaasumillu aalajangiiffigineqarnissaa utaqqineqarpoq.

6) Isumaqatigiissutip kalaallinit/danskinik tigummiinnarneqarnissaa tapersorsorlugi Naalackersuisut arlaatigut suliniarsimappat aammalu inuiaqatigiinnut kalaallinut suliassatigut isertitassatigullu ajunngitsorsiassaqaqtitsiuannarnissaq pillugu piumasaqaateqartoqarsimava?

Akissut:

GER-mi nalunaarsorsimanissaq imaluunniit CVR-mi nalunaarsorsimanissaq aalajangiisuusussa, taamaalillunilu suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi angerlarsimaffeqarnera apeqqutaatinnagu, Pituffimmi ingerlatanik (ingerlatsinerup sumiiffia) Kalaallit Nunaanni akileraarusersuinissamik qulakkeerinissaq pillugu Namminersorlutik Oqartussat piumasaqaammik saqqummiussippat. Suliffeqarfiit

nunanit allaneersut immikkoortortaannik Amerikamiut ilaatitsinnginnissaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat taamaalillutik oqariartuuteqarput akissuteqaateqarlutillu.

USA-p ataatsimoorluta isumaqatigiissutivut malissagai Naalackersuisut erseqqiuinnartumik naatsorsuutigaat, taamaalilluni Kalaallit Nunaat aamma inuiaqatigiit kalaallit sakkutooqarfik pillugu suleqatigiinnermit sapinngisamik annertunerpaamik iluanaaruteqartussaallutik. Aamma nr. 2-imut aamma nr. 5-imut akissuteqaatit innersuussutigineqarput.

7) Sammisaaq Permanent Committee-mi oqaloqatigiittarfimmiluunniit allami naleqqutturni Naalackersuisunit qaqqinneqarlunilu malersorneqarsimava? Taamaassappat qanoq qangalu?

Akissut:

Sakkutooqarfimmi isumaqatigiissutip inuiaqatigiinnut kalaallinut pingaaruteqarnera, taamanikkut Naalackersuisunut siulittaasuusumit aamma Nunanut Allanut Pisortaqaarfimmit amerikamiut ambassadørianik ataatsimeeqateqarnerni tamaginni qaqqinneqartarsimavoq.

Suliffissaqartitsiniarnermut aamma akileraarutitigut isertitassanut tunngatillugu isumaqatigiissutip pingaaruteqarnera, ilanngullugu danskit/kalaallit isumaqatigiissummik pigisaqartuuginnartariaqartut, kingullermik Permanent Committeemi ataatsimiinnerup nalaani, Namminersorlutik Oqartussat innersuussutigaat. Kingullermik Permanent Committee-mi ataatsimiinnerup nalaani erseqqissarneqarpoq, Namminersorlutik Oqartussat politikkikkut suliap ingerlanerani qanimut malinnaasut, pissutigalugu sakkutooqarfimmit suliffissaqartitsiniarneq aamma akileraarutitigut isertitat Kalaallit Nunaannut annertuumik pingaaruteqarmata.

8) Naalackersuisut isumaqarpat sullissinissaq pillugu isumaqatigiissummik tunniussinermut atatillugu piumasaasut tamarmik naammassineqarsimasut?

Akissut:

Amerikamiut neqeroortitsinerat, amerikamiut maleruagassaat suleriaasiilu malillugit neqeroortitsinermi ingerlanneqartoq tassani pineqarpoq. Naalackersuisut imaluunniit danskit naalackersuisui neqeroortitsinerup ingerlanneqarneranut akuusimangillat, taamaattumillu taanna pillugu oqaaseqarsinnaanatik. US Air Force-p kisimiilluni neqeroortitsineq ingerlappaa. Aamma nr. 5-imut aammalu 6-imut akissuteqaatit innersuussutigineqarput.

9) Naalackersuisut qularinngilaat isumaqatigiissutit atuuttut malittuinnarneqarlutillu akileraarutitigut isertitat qaffasissusaat siunissami maannamutut allannguuteqassanngitsaq?

Akissut:

Aalajangersimavoq suliffeqarfik neqeroortitsinermi ajugaasimasoq, Kalaallit Nunaanni maleruagassanik inatsisinillu atuuttunik malinnittussaasoq.

Pissutsit attuumassuteqartut tamaasa tunngavigalugit, suliffeqarfinnik tunniussisoqartillugu sulisut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 5. december 2008-meersoq atuutissanersoq aalajangersimasumik aalajangiunneqartariaqarpoq. Peqqussut atorineqassappat, maannakkut sulisuusut peqqussummi illersuinissamut maleruagassani pineqartunut ilaassapput. Piginittuulersup sapaatit akunnerisa 5-it iluanni nalunaarutigippagu, piginnittuulersup maannakkut isumaqatigiissutaasut akuerinissai kissaatiginngikkaa, aammalu piginnittuulersoq nammineerluni isumaqatigiissummit suliatigut nunamilu sumiiffinnut tunngatillugu sulisunut tigusinermi sulisorineqalersunut tunngatillugu pisussaaffeqarfeqanngitsaq, sulisut tigusinermi sulisorineqalersut maannamut aningaasarsianut atorfininnermilu atugassarititaasut attatiinnassavaat, maannalu taamaallaat ataasiakkaanut atugassarititaasut taakkua atuutissallutik.

Piffissat isumaqatigiissuteqarfiusut naareernerisa kingorna aningaasarsianut atorfininnermilu atugassarititaasut suut sulisitsisup sulisartullu akornanni isumaqatigiissutigineqassanersut erseqqinnerusumik maannakkorpiaq oqaatigineqarsinnaanngilaq. Sulinermit inatsisini maleruagassat nalinginnaasut malillugit, suliffeqarfiup sulisunut nutaanik isumaqatigiissuteqartinniarnissaanut sulisut isumaqatiginninniarsinnaassapput aammalu ataatsimoorlutik suliujunnaarsinnaallutik.

Neqeroortitsinermit allakkiami allasimavoq sulisut ataasiakkaat mittarfimmi silamilu pissutsinut tunngasuni suliaqartut, Kalaallit Nunaanni sulinermi inatsisini maleruagassanilu nalinginnaasuni ilaatinneqanngitsut.

Suliffeqarfiup siunissami Pituffimmi sakkutooqarfimmi suliassaanut tunngatillugu paasinarpoq suliffeqarfik sullissinernik neqeroortitsinermi allanneqartunik pilersuisussaasoq. Aamma nr. 4-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq. Naalackersuisut maannakkut imaluunniit siunissami isumaqatigiissummik pigisaqartup atunneranni suliffisaqartitsinissaq taamaalillunilu akileraarutitigut isertitaqarnissaq ukiumit ukiumut assigiissasut qulakkeersinnaanngilaat, taamaattumik akileraarutitigut isertitassat annertussusaat taamaaginnassanersut oqaatigiuminaappoq, pissutigalugu tamatumunnga ilaatigut sulisut ingerlatseqatigiiffiup sulisorisassaasa amerlassusaat apeqquutaasussaammat.

Kisianni isumaqatigiissut maannamut akigititanit appasinnerujussuarmik akeqartillugu ajugaassutigineqarmat, aammalu isumaqatigiissutip aningaasartaasa annertunersaat aningaasarsianut atorneqartarlutik, taamaattoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq tassanngaaniit akileraarutigut isertitat kingullermi piffissamit isumaqatigiissuteqarfiusumit annikinnerungaatsiassasut.

10) Lærlingit sulliviisa amerlassusiat allangussanngitsoq Naalakkersuisut qularinngilaat?

Akissut:

Maannakkut imaluunniit siunissami isumaqatigiissummik pigisaqartoq nutaaq ukiumiit ukiumut amerlaqqatigilinnik ilinniartoqassanersoq Naalakkersuisut neriorsuutigisinaanngilaat. Aamma nr. 4-imut akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

11) Qineqqusaarnerup nalaani taamanikkut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisuugallartoq Nuuk TV-mut oqarpoq suliaq pillugu Naalakkersuisutut ilisimatinneqarsimanani. Taavami suliaq pillugu aningaasaqarniarnikkullu kinguneri pillugit Naalakkersuisunut ilaasortat kikkut ilisimatinneqarsimappat?

Akissut:

Kalaallit Nunaanni qinersinissaq 1. oktober 2014 nalunaarutigineqarpoq. US Air Force-p Danmarki aamma Kalaallit Nunaat neqeroortitsinerup inerneru pillugu ulloq 31. oktober 2014 ilisimatippai.

Amerikamiut isumaqatigiissummut aalajangiinerisa aningaasaqarnikkut sunniutissai naatsorsuutigineqartut pillugit Naalakkersuisuugallartut, tamatumalu kingorna Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat 2014-imi novembarip naalernerani ilisimatinneqarput.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisuugallartut 2014-imi decembarimi naalakkersuisunngortitsinissaq sioqqullugu suliaq pillugu ilisimatinneqanngillat. Qineqqusaarnerup nalaani Naalakkersuisuugallartut sunik ilisimatinneqassanersut erseqqilluinnartunik killissaliivigineqarpoq, aammalu qinersinissamik nalunaarutiginninnermiit piffissami najoqqutassanik qineqqusaarnermi atorneqarsinnaasutut periarfissaqartitsisumik suliaqartoqaqqusaanngilaq.

12) Suliamut atatillugu oqaaseqaammuni Naalagaaffiup Eqqartuussissuserisua allappoq ingerlatsivinnut akuersisummik tunniussisarnermut atatillugu piumasaqaatip attanneqarnissaa pillugu illersorlugu assortorlugulu tunngavilersuisoqarsinnaasoq taavali suliamut tunngatillugu Folketingimi ammasumik isumasioqatigiinnermi danskit nunanut allanut ministeriat arlaleriarluni oqartartoq ingerlatsivinnut akuersisummik Danmarkip

tunniussisarunnaarneranut EU-p inatsisai pissutaasut. Suliap tunngasortaanut tassunga Naalackersuisut qanoq isumaqarpat?

Akissut:

Naalackersuisut isumaqarput Danmark EU-mi ilaasortatut, pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu EU-mi ilaasortaanermut ilaasut atorlugit, EU-mi inatsisit naapertorlugit isummertariaqartoq aalajangiisariaqartorlu. Naalackersuisut aamma Naalagaaffiup eqqartuussissuserisuata allakkiaa tigummivaat, aammalu tassunga kiisalu suliamut tamarmut, 2015-imi januaarimi nunanut allanut ministerip aamma statsministerip ataatsimeeqatigineqareernerisa kingorna isummissallutik.

13) Suliaq tamanna iluarsiniarlugu siunissamut sammisumik Naalackersuisut qanoq tigussaasunik alloriaateqarniarpat?

Akissut:

Naalackersuisunngortut 2015-imi januaarimi nunanut allanut ministerip aamma statsministerip kiisalu Københavnimi Amerikap sinniisoqarfiata ataatsimeeqatigineranni suliaq qaqinniarpaat. Naalackersuisut Kalaallit Nunaannut naammaginartumik inerneqarnissaata angusinnaanissaanut Pituffimmi Sakkutooqarfimmut isumaqatigiissutip qaqittarnera ingerlatiinnarniarpaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalackersuisoq